

ÇOCUK VE TELEVİZYON

21. yüzyıl çocuklarının dünyasına girmek, anlamak, artık biz yetişkinler için daha büyük çaba gerektiriyor. Pediatrik araştırmalar artık çocuklarımızın tepkilerinin, algılarının, fiziksel görünüşlerinin ve hatta beyin kıvrımlarının otuz yıl öncesine göre daha farklı olduğunu ortaya koyuyor. Çocukların bu hızlı değişiminde televizyonun ve izleme alışkanlıklarının rolü nedir? Televizyonun pek çok olumlu özelliği olduğu kadar yaşamımıza kattığı olumsuzluklar da mevcuttur.

Çocuk zihinsel süreçlerindeki özelliklerinden dolayı izlediklerini yetişkinler gibi algılayamamakta ve yetişkinlerden farklı bir biçimde etkilenmektedir. Televizyon kullanım nedenlerine bakıldığında da çocuklar ile yetişkinler arasında farklılıklar görülmektedir. Yetişkinlerin çoğu televizyonu eğlenmek amacıyla izlerken, çocuklar ise eğlendirici buldukları televizyonu dünyayı tanımak ve anlamak için izlemektedirler. Çocuklar kurmaca ve gerçek arasındaki farkı çoğu kez yetişkinler kadar kolay bir biçimde algılayamamaktadırlar. Birçok açıdan çocuklar televizyon karşısında yetişkinlere oranla daha korunmasız durumdadırlar.

Yapılan bazı araştırmalarda yeni doğmuş bebeklerden başlayıp ilkököl çağına kadar olan çocuklar mercek altına yatırılmış ve iki yaşından küçük çocukların kesinlikle TV seyretmemesi gerektiği, daha büyük çocukların ise en fazla iki saat süresince ve daha önce ebeveyn tarafından seçilmiş programları izlemesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. İki saatin üzerinde TV önünde geçirilen her saat, gelişmekte olan çok taze bir beynin doğal olmayan bir düzeyde uyarılması nedeniyle çocukta %10 ilgi ve odaklanma kaybına yol açtığı belirtilmiştir. Çocuk daha sonraki okul yaşamında ödevlerin, derslerin yavaş temposundan çok çabuk sıkılmakta, dikkati çabucak dağılıvermekte, hatta sürekli huzursuzluk yaşamakta ve kafası kolayca karışmaktadır.

Bununla beraber; çocukların 3-4 yaşından başlayarak 12-13 yaşına kadar günde ortalama 1-2 saat çizgi film izledikleri, ayrıca çocukların ve gençlerin erişkinler için hazırlanan televizyon programlarını da seyrettikleri düşünüldüğünde, yoğun şiddet bombardımanı altında kaldıkları görülmektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda da çocuğun saldırgan davranışları taklit ettiği belirlenmiştir. Bazı çizgi filmlerin aşırı şiddet ve korku öğesi içerdikleri ve bu nedenle çocuklar üzerinde birçok olumsuz etkiye yol açtıkları bilinmektedir. Oyun çağı çocuğu henüz hayal ile gerçeği ayırt edemeyeceğinden şiddet ve saldırganlık içeren görüntülerden daha çok etkilenir. Yetişkinler için hazırlanmış dizi, film, magazin türü programların mümkün olduğunca çocuklara izlettirilmemesi, bunun yerine yaşına uygun programların seçilmesi gerekmektedir.

Çocuklar genellikle evde yalnız hissettiklerinde ve uygun aktivite bulamadıklarında televizyonu tercih etmektedirler. Çocuğunuzun yaşına ve ilgi alanına uygun oyunlar bulup

onunla oynayabilirsiniz ve televizyon dışında birlikte eğlenebileceğiniz aktiviteler bulabilirsiniz çocuğunuz televizyon izlemek yerine sizinle oynamayı tercih edecektir. Okula giden çocukların, dinlenme, yemek yeme, oyun oynama, uyku ve ders zamanları çıkarıldığında eğer vakitleri kalıyorsa televizyon seyretmelerine izin verilmelidir. Bu saat de genellikle derslerin bitmesinin ardından planlanmalıdır. nemli olan televizyonun seyredilmemesi değildir. Anne-babanın çocuğa kısa süreli ve denetimli televizyon izletmesi, doğru ve uygun programlar seçerek çocuğu bu programları izlemesi için yönlendirmesi çok önemlidir.

Ahmet Kutsi Tecer İlkokulu Rehberlik Servisi